

8.schôdza NR SR - 1.deň - B. popoludní

Čaplovič, Dušan, 2010.11.03 16:16 - 16:27

Vážený pán predsedajúci, podpredseda Národnej rady, vážený pán predseda Národnej rady, predkladateľ, vážené dámy, vážení páni, k predloženému návrhu novely zákona č. 120/1993 Z. z. si dovoľím predložiť stanovisko Súdnej rady, s ktorým som sa stotožnil Slovenskej republiky s poukazom na § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 185/2002 Z. z. Uvediem nasledovné vety, ktoré sa odrážajú z hľadiska poznatku zástupcov nášho súdnictva. Návrh zákona sa dotýka platových pomerov sudcov, napriek tomu návrh nebol daný na vyjadrenie Súdnej rade Slovenskej republiky a doposiaľ neprebehlo žiadne rokovanie o tom, aká je predstava zákonodarnej moci o postavení sudcov vzhľadom na to, že zákon o sudcoch jednoznačne ustanovuje, že zníženie, ja to citujem presne, že zníženie platu sudcu je možné len na základe uloženého disciplinárneho opatrenia. Takže opäť pokračuje stav, kedy sa ignoruje základný zákon štátu Ústavy Slovenskej republiky článok 141a. K otázke znižovania platov sudcov už v minulosti zaujal stanovisko Ústavný súd Slovenskej republiky. Predložený návrh znižuje základ pre výpočet základného platu ústavného činiteľa, teda aj základného platu sudcov. Zníženie sa viaže na vývoj schodku rozpočtu verejnej správy- Napriek proklamovaným vyjadreniam pani predsedníčky vlády, že taký spôsob stanovenia platu sa nemôže vzťahovať na sudcov, predložený návrh nerozlíšil postavenie sudcov od postavenia iných ústavných činiteľov, na ktorých sa predmetný zákon vzťahuje.

Dovoľujem si preto na tomto mieste priblížiť dôsledky navrhovanej zmeny, pokiaľ by sa mala dotýkať aj sudcov. Po prvé. Sudcovia rozhodujú množstvo sporov, ktorých je účastníkom Po prvé. Sudcovia rozhodujú množstvo sporov, ktorých je účastníkom konania štát a ktoré majú bezprostredný dopad na štátny rozpočet. Ide o množstvo obchodných, či správnych sporov, ale aj sporov občiansko-právnych. Sudcovia rozhodujú o peňažných trestoch, o treste prepadnutia majetku, o administratívnych sankciách. Sudcovia musia byť pri svojej rozhodovacej činnosti nezávislí nielen od akejkoľvek inej moci, ale aj od účastníkov konania, teda aj od štátu a nezávislími sa musia aj takýmto spôsobom javiť. Ako sa bude asi občanovi, fyzickej, či právnickej osobe javiť sudca, ktorý nerozhoduje v jeho prospech, ak bude vedieť, že plat sudcu bude priamo závislý aj od toho, ako sa bude aj on podieľať na znižovaní schodku rozpočtu napríklad aj tým, či a akú sankciu účastníkovi uloží, akú sumu v prospech štátu napríklad na dani účastníka konania zaviazá zaplatiť, alebo či prizná účastníkovi pohľadávky voči štátu? Skutočne je potrebné stavať sudcov do pozície, aby sa svojou rozhodovacou činnosťou podieľali na schodku rozpočtu. Po druhé. Okrem uvedenej dilemy, ktorá v právnom štáte by vôbec nemala nastať, predložený návrh v porovnaní s poslancami bude znamenať zníženie základného platu sudcu o vyše desať percent. Teda celé zníženie sa dotkne jediného zdroja príjmu sudcu, teraz nechcem porovnávať stav ako sa dotkne poslancov, prípadne iných ústavných činiteľov. Sudcovia nemajú dve a viac verejných funkcií a nemôžu popri výkone funkcie podnikáť. Tieto všeobecne známe veci len pripomíname preto, že základom sudcovskej nezávislosti počas celej doby výkonu funkcie často celoživotného povolania je len a len plat sudcu. Nemôže byť teda závislý na zmene politických garnitúr ani na vývoji rozpočtového schodku. Doterajší platový základ zodpovedajúci trojnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy ...

.....Ďakujem veľmi pekne pán podpredseda, predsedajúci, doterajší platový základ zodpovedajúci trojnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy je tým objektívnym východiskom, ktorý sa od roku 2003 osvedčil a Súdna rada žiada, aby vo vzťahu k sudcom bol jediným východiskom aj naďalej. Po tretie. Súdna rada očakáva, že bude prizvaná k rokovaniam k uvedenej téme a je pripravená podieľať sa aj na hľadaní takého prijateľného riešenia potrebných úspor, ktoré nebudú spochybňovať nezávislosť sudcovského rozhodnutia a rozhodovania. Na okraj ešte dve poznámky. Veľa sme počuli alebo počúvali pri tvorbe Špeciálneho súdu, aké je potrebné, aby sudcovia boli zaplatení, že to je jedno z protikorupčných opatrení. Nechcem útočiť na kolegov zo Špecializovaného súdu, lebo tieto názory padali nie z ich úst. Ja pripomínam, hovorím teda v mene Súdnej rady a v mene predsedu Súdnej rady, že celkové znižovanie rozpočtu pre súdy bude viesť k prepúšťaniu na súdoch a znižovaniu plátov v súdnictve u asistentov, vyšších súdnych úradníkov, čakatel'ov a zapisovateliek. Toto vytvára priestor pre dlhoročné súdne spory, úniky citlivých informácií a odchodu skúsenej administratívy. Skúsená zapisovateľka na súde je často na nezaplatenie. Druhá poznámka sa týka jednej zo základných vecí sudcu, že sa má podieľať vlastne na hospodárení štátu. Toto nebolo ani pred novembrom 1989, ak občan bude hľadať ochranu pred zlým rozhodnutím štátneho orgánu, ak podnikateľovi vznikne zásahom štátu škoda a štát by mal platiť, je možné, že sa ohrozí nezávislosť sudcov. Máme tu arbitráže za 20 miliárd a miliardové spory so štátom a teoreticky je vždy možné, že aj štát môže pochybiť a v právnom štáte musí nájsť každý na súde rovnakú ochranu svojich práv. Súdnicstvo, vážené dámy, vážení páni, ako sa na záver konštatuje, nie je akciová spoločnosť ani štátny podnik. Toľkoto zo stanoviska Súdnej rady, ktorej nebolo jeho predsedovi umožnené tuhá vystúpiť v Národnej rade Slovenskej republiky pred váženým plénom, čo považujem skutočne za škandál. Teraz mi dovoľte povedať ešte niekoľko poznámok. Skutočne krátkych aj za mňa, lebo som nechcel hovoriť v rôznych faktických pripomienkach, ktoré trhajú myšlienky. Viete, keď som si prečítal tento návrh, ktorý vzišiel predovšetkým zo strany pána predsedu Národnej rady a predsedu SaS, ku ktorému sa pridali ďalší zo zástupcov iných politických strán, ktorí sú v parlamente, tam by som si rád povedať, Bože odpusť im, lebo nevedia čo činia, ale uvedomujem si aj to, že slávny Aristoteles mal peknú myšlienku a týka sa to aj tohto návrhu.

Myslenie občas škodí zdraviu. Tento návrh skutočne nie je konzistentný a vytvára naozaj, ak pôjdeme naozaj na čisté znižovanie plátov, aj ja patríam k tým poslancom, ktorý som ochotný hovoriť o svojom plati, o znižovaní konkrétne svojho platu. Áno, to je to solidárne. Ale odmietam, aby sa siahlo na plat asistenta, aby sa siahlo na plat alebo na mzdy, ktoré sa vykrývajú poslaneckým kanceláriám. Toto zásadne odmietam. Poďme sa baviť predovšetkým o plati poslanca Národnej rady a potom myslím si, že môžeme dosiahnuť jednoznačný konsenzus.

Schodkoví jastraby, a vy k nim asi patríte, tiež pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky, sa teraz veľmi často predvádzajú a často pod vplyvom médií, lebo my už nerobíme pre občanov Slovenskej republiky. My často reagujeme a celkom otvorene, čo hovoria médiá, čo nám diktujú médiá Slovenskej republiky. (Potlesk.) Toto treba v Slovenskej republike a v Národnej rade odmietnuť. Nebojme sa povedať svoj názor, nebojme sa povedať svoj názor, pretože, ak má byť kvalitne zaplatený poslanec, tak predovšetkým, aby vykonával kvalitnú prácu a o toto podstatne ide a nech je aj zaplatený. My dnes vnímame, že platy niektorých hovorcov vo vláde Slovenskej republiky sú ďaleko vyššie ako platy poslancov Národnej rady? Aká je zodpovednosť toho hovorcu a aká je zodpovednosť poslanca Národnej rady alebo člena vlády Slovenskej republiky? (Potlesk.) O týchto veciach poďme hovoriť a preto naozaj odmietam sa podliezať a klaňať pred novinármi

Slovenskej republiky a na základe ich volania, akože za občanov Slovenskej republiky, "ich poznatkov" sa podriaďovať v tejto oblasti Národnej rade Slovenskej republiky. Preto nemôžem tento návrh, ktorý ste predložili pán predseda Národnej rady so skupinou poslancov v žiadnom prípade podporiť. Ďakujem veľmi pekne. (Potlesk.)